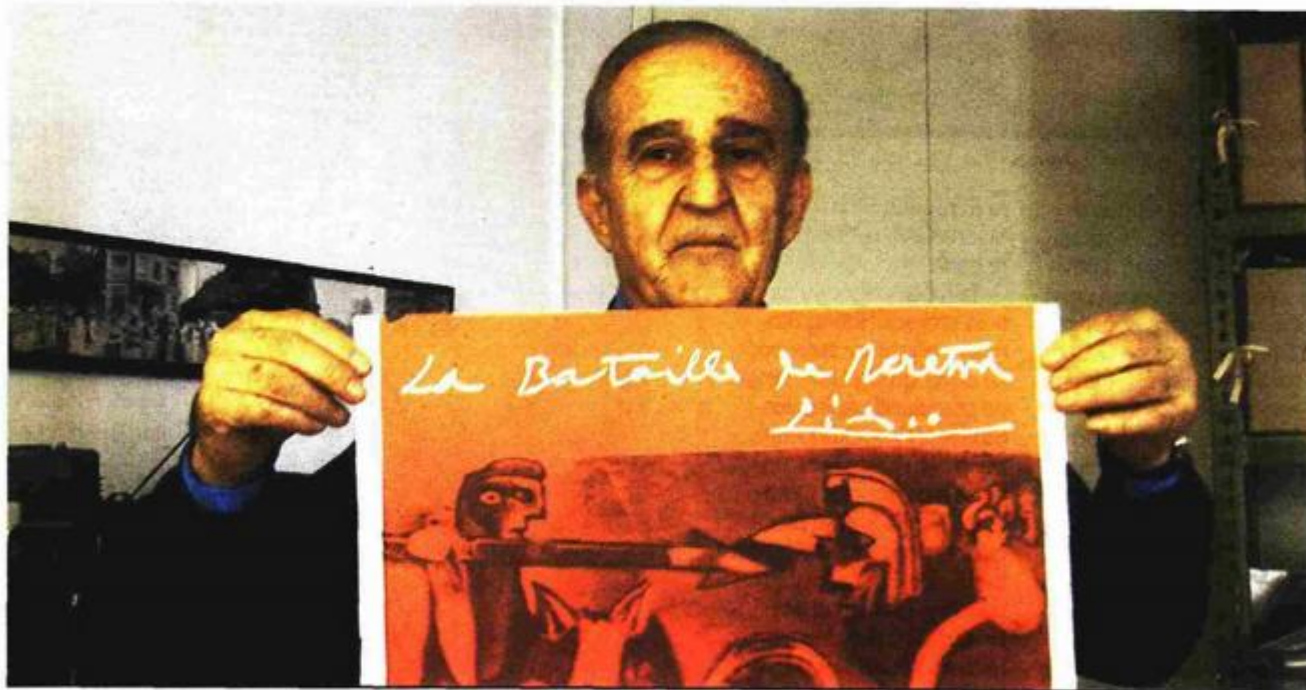

DOBRE VIJESTI ZA HRVATSKU KINEMATOGRAFIJU

“Bitka na Neretvi” je hrvatski film

Režiser Veljko Bulajić s Picassovim plakatom za film

PULA - Najveći filmski ratni spektakl s ovih prostora “Bitka na Neretvi” Veljka Bulajića i Jadran filma (snimljena je 1969.) i službeno pripada hrvatskoj kinematografiji i na međunarodnoj sceni prikazivat će se ubuduće kao film hrvatskih autora. Važna je to vijest jučer pristigla iz Jadran filma, odnosno od redatelja Bulajića, i iz razloga što je u proteklih četrdesetak godina otkad je snimljen film označavan kao jugoslavenski i bio je u neku ruku zaštitni znak te kinematografije u svijetu.

No, poznato je da je “Bitka na Neretvi” bio međunarodni projekt s više producenata, dio njih bio je okupljen u Udružene jugoslavenske producente, imao je i strane, a izvršni producent bio je Jadran film koji će nakon dugogodišnjih pregovora ubuduće biti jedini ovlašten zastupati taj film. To znači da će osim međunarodne distribucije Jadran film preuzeti i zaštitu autorskih prava od redatelja Bulajića i snimatelja Tomislava Pintera, skladatelja Vladimira Krausa Rajterića i scenografa Duška Jeričevića.

- Od raspada Jugoslavije mnogi su svojatali film, manipulirali njime, prikazivali ga bez mog znanja i prodavali, a ni ja ni moji suradnici za to nikada nismo dobivali novac od autorskih prava, iako je ostvario velike prihode domaćoj kinematografiji. Također, dosadašnja distribucija u kinima i televizijskim programima često je obavljana nezakonito, a kvaliteta prikazivanih kopija bila je tehnički nezadovoljavajuća, ustvrdio je Bulajić, koji je podsjetio

Plakat za “Bitku na Neretvi” izradio je veliki Picasso, godine 1970. film je bio nominiran za Oscara u kategoriji stranog filma, a prije tri godine na festivalu u Moskvi uvršten je među deset najznačajnijih filmova o Drugom svjetskom ratu

“Bitka na Neretvi” - milijunska gledanost kod kuće i u svijetu

da je na projektu bilo osamdeset posto filmskih radnika iz Hrvatske.

“Bitka na Neretvi” je između ostalog zapamćena kao jedan od najskupljih filmskih projekata na ovim prostorima, a samo u Jugoslaviji pogledalo ga je više od četiri mi-

lijuna ljudi, a 350 milijuna u cijelom svijetu. Popularnosti filma svakako je pridonijela i poznata glumačka holivudska ekipa na čelu s Orsonom Wellesom, Yulom Brynnerom, Sergejem Bondarčukom, Curdom Juergenskom, Hardyjem Kruegerom, te Borisom Dvor-

nikom, Ljubišom Samardžićem, Batom Živojinovićem, Fabijanom Šovagovićem...

Plakat za “Bitku na Neretvi” izradio je veliki Picasso, godine 1970. film je bio je nominiran za Oscara u kategoriji stranog filma, a prije tri godine na festivalu u Moskvi uvršten je među deset najznačajnijih filmova o Drugome svjetskom ratu, nakon čega je u paketu s ostalim izabranim naslovima krenuo u svjetsku kino i televizijsku distribuciju.

Inače, film je 1970. otvorio 17. Festival igranog filma u Puli, ali je prikazan izvan konkurencije za nagrade. Od 25 snimljenih filmova, 22 su bila prijavljena, a Veliku Zlatnu Arenu odnio je film Krste Papića “Lisice”. Među tim filmovima iz Hrvatske su bili još: “Idu dani” Fadila Hadžića; “Ljubav i poneka psovka” Antuna Vrdoljaka; “Hranjenik” Milana Grgića i “Jedanaesta zapovijed” Vanče Kljakovića.

Upravo zbog svih ovih činjenica najnovija vijest iz Jadran filma govori da je ovo mali ali značajan korak u sredivanju hrvatskog filmskog fonda i konačnog dogovora oko autorskih prava i samog autorstva filmova koji su nastajali nakon 1945., na što je netom prije svoje nenadne smrti apelirao Krsto Papić. Očito su njegovi vapaji iz groba ipak nešto pokrenuli, makar kod njegovog rodaka i mentora Veljka Bulajića i na možda i ključnom primjeru filmske ostavštine bivše države. Dogodilo se to u trenutku kada su se rasplamsale polemika i prijepori na relaciji Hrvatski audiovizualni centar i Jadran film. **M. ČURIĆ**